

Bijlage 1 Toelichting op wijzigingen naar aanleiding van doorontwikkeling VGR

De toelichting op de wijzigingen is uitgewerkt in drie onderwerpen:

1. Hogere verantwoordingsgrens
2. Aanleverdata VGR 2023-I en VGR 2023-II
3. Bijlagen bij de voortgangsrapportages

1. Hogere verantwoordingsgrens

In de interactieve aanbiedingsbrief rapporteren we op een hoger abstractieniveau. Zowel de beleidsmatige als financiële voortgang wordt per programma weergegeven op hoofdlijnen met de belangrijkste boodschappen die het college wil meegeven. Daarmee is ook de samenhang tussen beleid en geld meer inzichtelijk gemaakt. We hebben binnen de organisatie een verkenning gedaan wat de waarde is om een hogere verantwoordingsgrens toe te passen. De conclusie is dat de bestuurlijke relevantie niet afneemt als we de verantwoordingsgrens opschroeven van 250 duizend naar 500 duizend, mits politiek relevante overschrijdingen onder deze grens ook benoemd blijven. Kortom, meer met minder. Een ander voordeel is dat deze verhoging de benodigde ambtelijke doorlooptijd verkort, waardoor de informatie bij de raadsbehandeling actueler is. De informatiewaarde en leesbaarheid van de VGR neemt hierdoor toe.

We blijven rapporteren op hoofdlijnen via de interactieve pdf zoals vorig jaar bij de VGR I geïntroduceerd. Zowel beleid als financiën worden in deze pdf-versie op programmaniveau toegelicht. Daarnaast presenteren we via de website de voortgang op beleid met de afwijkingen per deelprogramma (activiteitentabel). De belangrijkste financiële resultaten worden ook op de website op een hoger niveau toegelicht (de grote issues).

2. Aanleverdata VGR 2023-I en VGR 2023-II

Zoals hiervoor geschetst is, levert een kortere doorlooptijd van het ambtelijke proces een actueler beeld op van de financiële prognose én actuelere beleidsmatige ontwikkelingen. Naast het hogere abstractieniveau en de doorlooptijden binnen het ambtelijke proces, hebben we een verkenning gedaan op de doorlooptijden van het bestuurlijke proces. Daarbij speelt ook een intern plannings-issue bij de VGR 2023-II (en 2024-II) in verband met de late zomervakantie voor de regio noord en de samenloop van de VGR 2023-II met het begrotingsproces.

Het probleem wat hier ontstaat is dat de ambtelijke afstemming onder hoge tijdsdruk moet plaatsvinden. Het maakproces ligt grotendeels voor de zomervakantie en dat is ook juist de periode waarin de directies nog volop bezig zijn met de begroting 2024. De prognose wordt in dit geval gebaseerd op realisatiecijfers tot en met mei/juni, terwijl de VGR II in november pas wordt besproken in de raad. Dit speelt ieder jaar, echter door de late zomervakantie is het voor komend jaar lastiger dan anders. Bovendien is bestuurlijke afstemming in de zomervakantie niet mogelijk, zowel college als raad vergaderen in deze periode niet en de aanwezigheid van portefeuillehouders is ook gering.

Een oplossing voor het planningsissue is om de aanlever-termijn van 17 dagen te hanteren voor de VGR-II. Voor dit jaar zou dan de aanlevering na vaststelling in het college op 17 oktober zijn. De raad kan dan tijdig kennis van nemen van de uitkomsten van de VGR II voor het begrotingsdebat op 8 november. Met deze oplossing kunnen we de aanlevertermijn voor directies opschuiven in de tijd, waardoor de financiële prognose en beleidsmatige ontwikkelingen actueler zijn en het planningsissue met de zomervakantie opgelost is.

Met bovenstaande oplossing wordt de Raad in de gelegenheid gesteld de VGR-I en VGR-II op hetzelfde moment de behandelen als voorgaand jaar.

3. Bijlagen bij de voortgangsrapportages

Hieronder volgt per huidige bijlage van de VGR-I en/of -II wat de inhoud daarvan is, frequentie van rapporteren en de wijziging hierin.

Slot- en nacalculaties (VGR-I en -II)

Dit betreft een opsomming van de slot- en nacalculaties welke uw raad in het lopende jaar en in welke maand kan verwachten. We behouden deze bijlage vanwege het inzicht op wanneer de raad slot- en nacalculaties kan verwachten.

Geconstateerde onrechtmatigheden en voortgang IC plan (VGR-I en -II)

De voortgang van het controle-plan wordt in deze bijlage opgenomen. Daarnaast worden geconstateerde onrechtmatigheden die uit de controles naar voren komen gemeld. Een belangrijke ontwikkeling hierbij is de implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording vanaf 2023. Vanaf 2023 geeft het college een verklaring af over de rechtmatigheid. De toelichting op deze verklaring maakt onderdeel uit van de paragraaf Bedrijfsvoering bij de jaarrekening. Het college legt via een verplicht model (kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV) verantwoording af in de jaarrekening. Alle rechtmatigheidsafwijkingen boven de verantwoordingsgrens worden in deze verantwoording kort en bondig benoemd. De paragraaf bedrijfsvoering is de plek om een nadere toelichting te geven door het college ten aanzien van onderwerpen die de rechtmatigheid raken en hoe de beheersing is vormgegeven.

De bijlage kan vervallen nu de paragraaf Bedrijfsvoering wordt aangevuld met de toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording. De paragraaf bedrijfsvoering wordt ook opgenomen in de VGR-I en -II.

Onderzoeken doeltreffendheid en doelmatigheid (VGR-I, -II en Begroting)

Op grond van artikel 213a Gemeentewet moet ons college periodiek onderzoek doen naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door ons gevoerde bestuur. Het onderzoeksplan wordt jaarlijks bij de begroting aangeboden aan de raad. In dit onderzoeksplan worden nieuwe onderzoeken aangekondigd en wordt de voortgang gemeld op de lopende onderzoeken. Ook in de bijlage bij de VGR wordt de voortgang op de lopende onderzoeken opgenomen.

Aangezien de VGR-II tegelijkertijd met de begroting wordt aangeboden aan de raad, zit hier een overlap in. We laten daarom de bijlage bij de VGR-II vervallen en alleen bij de VGR-I en bij de begroting rapporteren we over de voortgang.

Aanbevelingen Rekenkamer (VGR-I en -II)

Bij de voortgangsrapportages rapporteert het college over de voortgang van de implementatie van de aanbevelingen van de rekenkamer. De rekenkamer rapporteert zelf over de aangenomen aanbevelingen via het RIS. Daarnaast biedt de rekenkamer rapportages aan de raad aan van de afgeronde onderzoeken en welke aanbevelingen daarbij zijn gedaan.

We rapporteren de voortgang in het vervolg alleen bij de VGR II.

Aanbevelingen van de accountant (VGR-I en -II)

In deze bijlage wordt de stand van zaken gemeld met betrekking tot de bevindingen van de accountant bij de interim-controle en het controleverslag bij de jaarrekening. Deze voortgang wordt ook gerapporteerd aan de raad bij het aanbieden van het interim rapport zelf en bij het aanbieden van het controleverslag bij de rekening. Bij deze rapporten wordt een collegebrief geschreven met daarin de reactie op het verslag en de opvolging van de aanbevelingen. In de rapporten zelf schrijft de accountant ook altijd over de opvolging.

Aangezien er op twee momenten per jaar specifiek aan uw raad wordt gerapporteerd over de aanbevelingen van de accountant laten we de bijlage bij de VGR-I en -II vervallen.

Personeel (VGR-I en -II)

In deze bijlage wordt over een aantal onderwerpen gerapporteerd met betrekking tot personeel. Dit zijn dezelfde onderwerpen die bij de jaarrekening en begroting worden toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering. In de paragraaf bedrijfsvoering bij de VGR-I en -II wordt voor dit onderdeel verwezen naar de bijlage Personeel.

De bijlage personeel laten we vervallen en bij afwijkingen nemen we de betreffende informatie op bij de paragraaf bedrijfsvoering in de VGR. Bij de rekening en begroting integraal via de paragraaf bedrijfsvoering.

Eerder gedane toezeggingen (VGR-I en -II)

Deze toezegging is gedaan bij de behandeling van het Treasury Statuut 2014-2015, waarbij door het college is toegezegd om tijdig en beter te informeren, door gedetailleerde informatie over de verwachte omvang van nieuw aan te trekken leningen en de werkelijk aangetrokken leningen op te nemen in de reguliere P&C documenten.

De bijlage kan vervallen. De informatie in de bestaande documenten is sindsdien verbeterd. Bij zowel de jaarrekening en begroting wordt in de paragraaf Treasury en bij deelprogramma 4.3 Algemene inkomsten voldoende ingegaan op de (te verwachten) renteresultaten en volumes. Daarnaast wordt bij de VGR-I en -II ingegaan op de resultaten en volumes die leiden tot afwijkingen bij het betreffende deelprogramma.

Hervormingen (VGR-I en -II, rekening en begroting)

Bij de voortgangsrapportages wordt gerapporteerd over de nog niet gerealiseerde hervormingen van het lopende jaar.

De bijlage blijft wel bestaan, maar wordt alleen gevuld indien er relevante ontwikkelingen of afwijkingen zijn. Het openstaande volume van de hervormingen is sterk afgenomen de laatste jaren. Er is geen sprake meer van grote issues. Mochten er afwijkingen zijn in het realiseren van de nog openstaande hervormingen, dan worden deze gemeld bij de betreffende deelprogramma's. Bij de rekening ontvangt de raad een volledige analyse van de hervormingen (overzicht 3 bij de jaarrekening). Mochten er in de toekomst omvangrijke hervormingspakketten worden vastgesteld dan kan deze bijlage opnieuw worden toegevoegd aan de VGR-en.

Klachtenbehandeling ombudsman (VGR-II en Jaarverslag Klachten)

Deze bijlage betreft de Halfjaarrapportage Klachten en hiermee legt het college verantwoording af over de behandeling van klachten conform de Algemene wet bestuursrecht (Awb) in de afgelopen 6 maanden (januari t/m juni). Het gaat om klachten over de bejegening van burgers door medewerkers van de gemeente Groningen, over procedures of over de kwaliteit van geleverde informatie, producten of diensten.

Er wordt in deze Halfjaarrapportage Klachten op directieniveau gerapporteerd. De VGR is op (deel-)programmaniveau ingestoken. Ook past de aard van de bijlage niet zozeer bij de VGR (zowel op de website als bij volledige VGR). Daarom leggen we de Halfjaarrapportage Klachten als afzonderlijke collegebrief aan raad voor.

